

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Prishtinë, 27 prill 2020
Nr. Ref.:RK 1553/20

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI180/19

Parashtrues

Miloš Šćekić dhe Ljubica Šćekić

**Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Themelore
K. nr. 2169-17 të 28 marsit 2019**

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Bajram Ljatifi, zëvendëskryetar
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare
Safet Hoxha, gjyqtar
Radomir Laban, gjyqtar
Remzije Istrefi-Peci, gjyqtare dhe
Nexhmi Rexhepi, gjyqtar

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është dorëzuar nga Miloš Šćekić dhe Ljubica Šćekić nga Prizreni, me adresë të përhershme në Čačak, Republika e Serbisë (në tekstin e mëtejme: parashtruesit e kërkesës), të cilët përfaqësohen nga Zyra për Ndihmë Juridike Falas në Graçanicë.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesit e kërkesës e kontestojnë Aktgjykimin K. nr. 2169-17 të Gjykatës Themelore të 28 marsit 2019.
3. Aktgjykimi i kontestuar i është dorëzuar përfaqësuesit ligjor të parashtruesve të kërkesës më 13 qershor 2019.

Objekti i çështjes

4. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së aktgjykimit të kontestuar, me të cilin pretendohet se parashtruesve të kërkesës i janë shkelur të drejtat dhe liritë e garantuara me nenet 24 [Barazia para Ligjit], 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], 32 [E Drejta për Mjete Juridike], nenin 46 [Mbrojtja e Pronës], nenin 54 [Mbrojtja Gjyqësore e të Drejtave], dhe nenin 109 [Prokurori i Shtetit] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta) dhe nenin 8 [E drejta për respektimin e jetës private dhe familjare] si dhe nenin 1 të Protokollit 1 [Mbrojtja e Pronës] të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejme: KEDNJ).

Baza juridike

5. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, nenet 22 [Procedimi i kërkesës] dhe 47 [Kërkesa Individuale] të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës Nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji) dhe në rregullin 32 [Parashtrimi i kërkesave dhe përgjigjeve] të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

6. Më 3 tetor 2019, parashtruesit e kërkesës e dorëzuan kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata).
7. Më 4 tetor 2019, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtarin Bajram Ljatifi gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Bekim Sejdiu (kryesues), Selvete Gërxhaliu-Krasniqi dhe Gresa Caka-Nimani.
8. Më 10 tetor 2019, Gjykata e njoftoi përfaqësuesin ligjor të parashtruesve për regjistrimin e kërkesës dhe i dërgoi një kopje të kërkesës Gjykatës Themelore.
9. Më 12 shkurt 2020, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe njëzëri i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

10. Bazuar në shkresat e lëndës dhe kërkesën e parashtruesve të kërkesës, Gjykata vëren se parashtruesit e kërkesës kanë filluar dy procese gjyqësore të ndara dhe se ato i kanë specifikat e tyre. Procedura e parë gjyqësore kishte të bënte me njohjen e të drejtave të banimit mbi pronën në fjalë si dhe rikthimin në posedim të pronës, ndërsa procedura e dytë gjyqësore kishte të bënte me

procedurën penale të ngritur nga Prokurori i Shtetit sipas kallëzimit penal të njërit prej parashtruesve të kërkesës kundër M.Gj, për veprën penale cenimi i paprekshmërisë së banesave dhe objekteve si dhe uzurpimi i paligjshëm i pasurisë së paluajshme të dikujt tjetër.

Procedura për njohjen e së drejtës së banimit mbi pronën në fjalë dhe kthimin në posedim të pronës

11. Parashtruesit e kërkesës deri në vitin 1999, kanë jetuar në Prizren, në një banesë që gjendej në rrugën “Karadjordjeva” 66/6. Për shkak të ngjarjeve që ndodhën në vitin 1999, parashtruesit e kërkesës u larguan nga banesa e tyre. Banesën, në ndërkohë, e uzurpoi personi M.Gj.
12. Parashtruesit e kërkesës e dorëzuan një kërkesë pranë Drejtorisë për Çështje Banesore Pronësore (në tekstin e mëtejme: DÇPB) ku kërkonin njohjen e së drejtës së banimit mbi pronën në fjalë, si dhe kthimin në posedim të pronës. DÇPB e regjistroi kërkesën e parashtruesve të kërkesës me shenjë DS200565.
13. Gjithashtu, edhe personi M.Gj. paraqiti kërkesë në DÇPB ku pretendonte atij i takonte e drejta mbi pronën në fjalë. DÇPB e regjistroi atë kërkesë me shenjë DSOO7444.
14. Më 20 gusht 2005, Komisioni për Kërkesa Pronësore Banesore (në tekstin e mëtejme: KKPb) nxori vendimin HPCC/D/210/205/AC, me të cilin vendosi që personit M.Gj. t’i kthehet e drejta mbi pronën në fjalë, kështu që personi M.Gj. arriti të gjitha të drejtat e një pale të kategorisë A. Me të njëjtin vendim, parashtruesit e kërkesës fituan të drejtën për kompensim si palë e kategorisë C.
15. Parashtruesit e kërkesës dorëzuan pranë KKPb-së një kërkesë për shqyrtimin e vendimit të shkallës së parë HPCC/D/210/205 /AC.
16. Më 17 janar 2007, KKPb lëshoi një vendim të ri HPCC/Rec/88/2007, me të cilin e pranoi kërkesën e parashtruesve të kërkesës për rishqyrtimin e vendimit të shkallës së parë HPCC/D/210/205/AC. Në vendimin e ri, KKPb vendosi t’u njihte parashtruesve të kërkesës të drejtën e banimit të pronës në fjalë, ndërsa e refuzuan kërkesën e personit M.Gj. duke theksuar, “që personi M.Gj. nuk ishte diskriminuar në kuptim të mënyrës se si ai i humbi të drejtat e tij të pronës në vitin 1992, sepse urdhri gjyqësor për dëbimin e palës daton që nga viti 1987, dhe kjo është periudha para vendosjes së masave diskriminuese të përkohshme”.
17. Më 24 gusht 2008, parashtruesit e kërkesës paraqitën kërkesë pranë DÇPB -së, ku kërkonin që prona e tyre që është subjekt i kërkesës të vendoset nën menaxhimin e DÇPB-së. DÇPB e miratoi kërkesën dhe banesa në fjalë ishte nën kontrollin e tyre deri në vitin 2009, kur parashtruesit e kërkesës paraqitën kërkesë për dëbim, përkatësisht, për lirim të pronës në fjalë nga uzurpuesi.
18. DÇPB-ja e ekzekutoi dëbimin nga prona që është subjekt i kërkesës dhe sipas procedurës, banesa u mbyll dhe u vulos me vulën e DÇPB-së, ndërsa çelësat e pronës në fjalë iu dorëzuan parashtruesit të kërkesës .

19. Në kërkesë, parashtruesit e kërkesës deklarojnë se, pas vetëm disa ditësh nga dëbimi i ekzekutuar nga DÇPB-ja, personi në fjalë sërish e uzurpoi pronën në fjalë.

Procedura penale kundër personit M.Gj. për shkak të veprës penale cenimi i paprekshmërisë së banesave dhe objekteve si dhe uzurpimi i paligjshëm i pasurisë së paluajtshme të dikujt tjetër

20. Gjykata e sheh të nevojshme të theksoj se si palë në procedurën penale para Gjykatës Themelore gjendet vetëm bashkëshortja e Miloš Šćekićit, përkatësisht Ljubica Šćekić, e cila e paraqiti kallëzimin penal në Prokurorinë Themelore kundër M.Gj i cili përsëri e uzurpoi pasurinë e paluajtshme në fjalë.
21. Më 8 qershor 2012, bashkëshortja e parashtruesit të kërkesës paraqiti kallëzim penal në Prokurorinë Themelore në Prizren kundër M.Gj. për veprën penale të *uzurpimit të paligjshëm të pasurisë të paluajtshme*, sipas nenit 332.1 të Kodit Penal të Kosovës” (në tekstin e mëtejme: KPK).
22. Më 21 nëntor 2017, Prokuroria Publike Themelore ngriti aktakuzë pranë Gjykatës Themelore në Prizren kundër personit M.Gj., për shkak të dyshimit të bazuar se ai e ka kryer veprën penale të uzurpimit të paligjshëm të pasurisë së paluajtshme, sipas nenit 332.1 të KPK-së.
23. Më 28 mars 2019, Gjykata Themelore solli Aktgjykimin K. nr. 2169-17, me të cilën e refuzoi aktakuzën e Prokurorisë Themelore kundër personit M. Gj, duke deklaruar: “se gjatë dëgjimit kryesor Prokurori u tërhoq nga ndjekja penale e personit M.Gj. , me arsyetimin: “në bazë të shkresave të lëndës ai ka gjetur se shfrytëzuesi i banesës ka qenë Miloš Šćekić, dhe anëtarët e familjes së tij, përkatësisht gruaja e tij Ljubica, djali Nemanja, djali i dytë Dmitar dhe vajza Jelena, si dhe anëtarë të familjes e kanë përdorur të njëjtën banesë me qiramarrësin Miloš Šćekić, se banesa në fjalë nuk e ka të zgjidhur çështjen pronësore, gjë e cila konfirmohet edhe nga përgjigja e Drejtorisë për Gjeodezi dhe Kadastër në Prizren, e datës 18 tetor 2018, në të cilën konstatohet se kjo banesë nuk është e regjistruar në emër të asnjë pronari”.

Bazuar në shkresat e lëndës, vlerësoj se eventualisht i dëmtuari duhet të jetë vetëm Miloš Šćekić,, dhe jo ndonjë anëtar tjetër i familjes, sepse, siç e ceka, anëtarët e familjes së tij do të mund të kishin status eventualisht vetëm nëse i dëmtuari Miloš Šćekić, do të vdiste dhe jo derisa është gjallë. Vepra penale për të cilën dyshohet i akuzuari mund të ekzistojë vetëm kur prona e përcaktuar me ligj, përkatësisht kur ekziston pronari i pasurisë, sipas nenit 332, paragrafi 1 i KPK-së, gjithashtu edhe për shkak të faktit se çështja e pronësisë së banesës nuk është akoma e përcaktuar në mënyrë të ligjshme, Prokurori Shtetëror TËRHIQET nga ndjekja penale e te akuzuarës.

Familjarët e palës së dëmtuar, si dhe vetë i dëmtuari, Miloš Šćekić, për dëmin eventual mund të paraqesin padi në procedurën kontestimore në gjykatë sepse në këtë çështje penale nuk ka asnjë element të veprës penale.

Pala e pakënaqur ka të drejtë të parashtrojë ankesë kundër këtij aktgjykimi në Gjykatën e Apelit brenda 15/pesëmbëdhjetë/ ditëve nga data e marrjes së aktgjykimit”.

24. Më 7 gusht 2019, përfaqësuesi ligjor i parashtruesve të kërkesës paraqiti iniciativën për mbrojtje të ligjshmërisë pranë Prokurorit të Shtetit “*që në Gjykatën Supreme të paraqet kërkesë për mbrojtjen e ligjshmërisë kundër aktgjykimit të Gjykatës Themelore K. nr. 2169-17*”.
25. Më 7 shtator 2019, Zyra e Prokurorit të Shtetit iu përgjigj përfaqësuesit ligjor të parashtruesit të kërkesës, duke deklaruar “*se nuk ka asnjë bazë ligjore për parashtrimin e kërkesës për mbrojtje të ligjshmërisë në Gjykatën Supreme*”.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

26. Parashtruesit e kërkesës deklaruan që në fillim “*se efekti juridik i vendimeve të DÇBP-së është i njohur, se ato janë detyruese dhe të zbatueshme dhe se ato nuk mund të jenë subjekt i rishikimit nga ndonjë autoritet tjetër gjyqësor ose administrativ në Kosovë. Mirëpo përkundër që vendimi i vitit 2007 është i plotfuqishëm, ata ende nuk mund të hyjnë në posedim të banesës, përkundër faktit se ata filluan procedurë penale kundër uzurpuesit të banesës*”.
27. Në të vërtetë, parashtruesit e kërkesës shkeljet e pretenduara të neneve 24, 31, 32, 46, 54, 109 të Kushtetutës, si dhe nenit 8 dhe nenit 1 të Protokollit 1 të KEDNJ-së i ndërlidhin ekskluzivisht me veprimin e Prokurorit të Shtetit si dhe Gjyqtarit të kësaj çështje në Gjykatën Themelore të Prizrenit.
28. Më konkretisht, parashtruesit e kërkesës konsiderojnë se ata janë të “*diskriminuar nga veprimi i Prokurorit të Shtetit dhe Gjyqtarit të çështjes në kuptim të favorizimit të njëres nga palët në procedurën penale, për shkak se në praktikën e Gjykatave Kosovare kur bëhet fjalë për kryerjen e një veprë penale nga neni 332.1 i KPK-së, uzurpimi i paligjshëm i pronës së paluajtshme, ekziston një numër i madh i aktgjykimeve ku prokurori shtetëror e përfaqësoi aktakuzën kundër të akuzuarit për vepër penale, ndërsa gjykatat sollën aktgjykime dënuese në favor të palëve të dëmtuara*”.
29. Parashtruesit e kërkesës më tej deklarojnë se, pas paraqitjes së kallëzimit penal, Prokuroria Themelore ngriti aktakuzë, por që pas disa seancave dëgjimore, Prokurori vendosi në mënyrë arbitrare që të tërhiqet nga ndjekja penale e mëtutjeshme, sepse konsideronte se nuk kishte elemente të veprës penale, duke përmendur si arsye kryesore se vetëm Miloš Šćekić mund të paraqitet si palë, duke shkelur kështu nenin 31 të Kushtetutës.
30. Në këtë drejtim parashtruesit e kërkesës konsiderojnë se ata tani nuk kanë në dispozicion mjete të tjera juridike përmes të cilave ata do të mund t’i ushtrojnë të drejtat e tyre siç janë përcaktuar në vendimin e KKBP-së.
31. Parashtruesit e kërkesës pretendojnë se neni 54 i Kushtetutës parasheh që të gjithë kanë të drejtë në mbrojtje gjyqësore, por nga kjo që u tha më sipër shihet se heqja dorë arbitrare e prokurorit nga aktakuza u mohoi palëve të dëmtuara të drejtën e mbrojtjes gjyqësore, duke shkelur kështu drejtpërdrejt nenin 46 të

Kushtetutës, si dhe nenin 1 të Protokollit 1 të KEDNJ-së, pasi që atyre u bëhet i pamundshëm gëzimi në qetësi i pronës së tyre.

32. Parashtruesit e kërkesës i drejtohen Gjykatës me një kërkesë që *“të vërtetoj se ka ardhur deri tek shkelja e dispozitave kushtetuese, të shfuqizoj aktgjykimin e Gjykatës Themelore KK. nr. 269/17, dhe të urdhëroj Prokurorinë dhe Gjykatën Themelore që të rishqyrtojnë procedurat e shkallës së parë dhe ta kthejnë rastin në rigjykim”*.

Pranueshmëria e kërkesës

33. Gjykata së pari shqyrton nëse parashtruesi i kërkesës i ka përmbyllur të gjitha kriteret e pranueshmërisë, të parapara me Kushtetutë dhe të specifikuar më tej me Ligj dhe me Rregullore të punës.

34. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet paragrafëve 1 dhe 7, të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, të cilët përcaktojnë:

“1. Gjykata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.

(...)

7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

35. Gjykata gjithashtu i referohet nenit 47.2 të Ligjit, i cili përcakton:

„[...]

2. Individë mund ta ngritë kërkesën në fjalë vetëm pasi që të ketë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

36. Përveç kësaj, Gjykata merr parasysh edhe rregullin 39 (1) (b) të Rregullores së punës, i cili parasheh:

“(1) Gjykata mund ta konsiderojë një kërkesë të pranueshme nëse

[...]

(b) janë shteruar të gjitha mjetet efektive të përcaktuara me Ligj kundër aktgjykimit ose vendimit të kontestuar”.

37. Duke marrë parasysh kronologjinë e veprimeve juridike të ndërmarra të parashtruesve të kërkesës, si dhe afatet kohore brenda të cilëve gjykatat e rregullta vendosën mbi thelbin e pretendimeve të tyre, Gjykata konstaton se parashtruesve të kërkesës në të vërtetë zhvilluan dy procese gjyqësore të ndara, në të cilat, edhe pse në thelb ka qenë qëllimi i njëjtë, d.m.th., kthimi i të drejtës së banimit dhe të drejtës në posedim, mbi pronën në fjalë. Me këtë rast, procedurat gjyqësore në aspektin procedural dalloheshin, si në aspektin e afateve kohore brenda të cilave vendosën autoritetet kompetente, ashtu edhe në përmbajtjen e çështjeve me të cilat merreshin ato.

38. Pikërisht ky dallim i procedurave ka ndikuar që Gjykata t'i perceptojë dhe t'i analizojë këto procedura gjyqësore në mënyrë të ndryshme.

Procedura e parë gjyqësore me rastin e kërkesëpadisë për kthim të së drejtës së banimit dhe posedimit të sërishëm të pronës në fjalë

39. Procedura e parë gjyqësore u iniciua nga parashtruesit e kërkesës në vitin 2005 para DÇPB-së, dhe ajo kishte të bënte me njohjen e të drejtës së banimit mbi pronën në fjalë, si dhe kthimin në posedim të pronës. Gjykata konkludon se ajo procedurë përfundoi me vendimin e plotfuqishëm të KKPB-së HPCC/Rec/88/2007.
40. Më konkretisht, në vendimin HPCC/Rec/88/2007, KKPB-ja i njohu parashtruesit të kërkesës të drejtën e banimit dhe, rrjedhimisht, kthimin e posedimit të pronës në fjalë.
41. Gjykata, duke marrë parasysh faktin se procedura e parë gjyqësore në lidhje me kthimin e së drejtës së banimit dhe posedimit të pronës në fjalë, u zgjidh me një vendim të formës së prerë të KKPB-së, dhe në favor të parashtruesit të kërkesës, konstaton se nuk do të merret me këtë pjesë të procedurës gjyqësore, sepse vendimet e KKPB-së janë favor të tij, dhe se parashtruesi i kërkesës konkretisht nuk i ngreh shkeljet e lartpërmendura në lidhje me procedurën e parë gjyqësore e cila ishte zhvilluar pranë KKPB-së, por vetëm në lidhje me procedurën e iniciuar sipas kallëzimit penal të Ljubica Šćekić, bashkëshortes së Miloš Šćekićit, bartësit të së drejtës së banimit mbi pronën në fjalë.

Procedura e dytë gjyqësore lidhur me kallëzimin penal për shkak të uzurpimit të pronës në fjalë

42. Sa i përket procedurës së dytë gjyqësore, Gjykata vëren se ajo ishte nisur nga bashkëshortja e Miloš Šćekić (i cili paraqitet para kësaj gjykate si një nga parashtruesit e kërkesës), më 8 qershor 2012, kur ajo parashtroi kallëzim penal në Prokurorinë Themelore kundër personit M.Gj., për shkak të uzurpimit të pronës në fjalë.
43. Gjykata vëren se është pikërisht ky veprim procedural i bashkëshortes së parashtruesit të kërkesës që do të ndikojë në rrjedhën e mëtutjeshme të procedurës sipas kallëzimit penal, si para Prokurorisë Themelore ashtu edhe përpara Gjykatës Themelore.
44. Më konkretisht, Gjykata vëren se Prokuroria Themelore së pari e pranoi kallëzimin penal të parashtruar nga bashkëshortja e parashtruesit të kërkesës dhe, prandaj, ngriti aktakuzë në Gjykatën Themelore në Prizren kundër personit M.Gj., me arsyetimin se ai kishte kryer veprën penale të *"uzurpimit të paligjshëm të pronës së paluajtshme nga neni 332.1 i KPK-së"*.
45. Megjithatë, Gjykata konstaton se Prokuroria Themelore ndërkohë hoqi dorë nga ndjekja penale e personit M.Gj, për disa arsye:

i) sepse si pronar i së drejtës së banimit mbi pronën në fjalë në vendimin e KKPB-së përmendet bashkëshorti Miloš Šćekić dhe jo bashkëshortja Ljubica

Šćekić, e cila para Prokurorisë Themelore paraqitet si paditëse. Në të vërtetë, në bazë të kallëzimit penal dhe vendimeve të KKPB-së, prokuroria konkludoi se në bazë të vendimit të formës së prerë të KKPB-së, Miloš Šćekićit iu pranua e drejta e banimit mbi pronën në fjalë, por jo edhe paditëses, në rastin konkret Ljubica Šćekić.

ii) sepse banesa në fjalë nuk e ka të zgjidhur çështjen e pronësisë, gjë që konstatohet në bazë të inspektimit të dokumentacionit të Shërbimit për Gjeodezi dhe Kadastër në Prizren, të 18 tetorit 2018, konkretisht, se, edhe nëse ka një vendim të formës së prerë nga KKPB-ja në lidhje me banesën në fjalë, titullari, të cilit KKPB-ja i ka kthyer të drejtën e banimit mbi pronën në fjalë, konkretisht Miloš Šćekić, nuk ka ndërmarrë të gjithë hapat e nevojshëm procedural për t'i regjistruar ato si të tilla në emrin e tij në shërbimin kompetent, që prokuroria e përmbylli në bazë të dokumenteve përkatëse të lëshuara me kërkesën e tij nga shërbimi kompetent komunal.

iii) dhe si arsyeja e tretë e heqjes dorë nga aktakuza penale, prokuroria përmendi faktin se vepra penale sipas nenit 332 paragrafi 1 i KPK-së, për të cilën është dyshuar e paditura mund të ekzistojë vetëm kur prona përcaktohet me ligj dhe kur ekziston një pronar i pronës në fjalë i cili inicion kallëzim penal, që sipas arsyetimit më mësipërm nuk kemi të bëjmë në këtë rast.

46. Në këtë drejtim Gjykata vëren se, duke marrë parasysh arsyetimin e prokurorisë themelore, gjykata themelore nxori aktgjykimin me të cilin e refuzoi padinë kundër personit M.Gj.
47. Prandaj, Gjykata konstaton se, si pretendim parësor, për shkelje të të drejtave dhe lirive të tyre, parashtruesit e kërkesës deklarojnë se prokuroria themelore, me heqjen dorë arbitrare nga ndjekja penale, u mohoi atyre të drejtën e mjetit juridik gjatë procedurës përpara gjykatave të rregullta, me çka atyre i shkelen edhe të gjitha të drejtat dhe liritë e tjera të cilat ata i kanë deklaruar në kërkesë.
48. Në bazë të kësaj, mund të shtrohet pyetja nëse parashtruesit e kërkesës, përkundër faktit që Prokuroria Themelore hoqi dorë nga ndjekja penale, kishin në dispozicion të tyre mjetet juridike për të vazhduar procedurën gjyqësore në lidhje me pronën në fjalë.
49. Gjykata duke trajtuar këtë pretendim të parashtruesit të kërkesës, ka analizuar me kujdes vendimin e prokurorisë themelore për heqjen dorë nga ndjekja penale, me ç'rast ka konstatuar se përkundër faktit se Prokuroria e kontestoi legjitimitetin e paditëses, në këtë rast, bashkëshortes së Miloš Šćekićit, bartësit të së drejtës së banimit, nuk e ndalon asgjë që kallëzimin penal në lidhje me uzurpimin e pronës në fjalë ta inicojë përsëri, me çka do largohej pengesa procedurale që do t'i mundësonte Prokurorisë Themelore e gjithashtu edhe gjykatave të rregullta procedimin penal të së paditurës.
50. Gjykata gjithashtu nuk mund të mos vërejë që, Gjykata Themelore përkundër heqjes dorë të Prokurorisë Themelore nga ndjekja penale e personit M.Gj., u dha parashtruesve të kërkesës udhëzime se si ata mund të realizojnë të drejtat e tyre duke i udhëzuar ata për procedurë kontestimore. Në lidhje me këtë, Gjykata Themelore deklaroi: *"Anëtarët e familjes së palës së dëmtuar, si dhe vetë pala e*

dëmtuar Miloš Šćekić, për dëmin eventual mund t'i drejtohen gjykatës kontestimore me një padi sepse nuk ka asnjë element të një veprë penale në këtë çështje penale”.

51. Për më tepër, Gjykata konstaton se parashtruesit e kërkesës gjithashtu injoruan udhëzimet për mjetin juridik të Gjykatës Themelore, i cili kishte të bënte me mundësinë që ata të parashtronin ankesë në Gjykatën e Apelit brenda afatit 15 ditësh nga aktgjykimi i Gjykatës Themelore. Prandaj, parashtruesit e kërkesës hoqën dorë nga ai mjet juridik me qëllim të paraqitjes së *“Nismës për iniciimin e kërkesës për mbrojtje të ligjshmërisë* pranë Prokurorit të Shtetit”.
52. Duke pasur parasysh këtë, Gjykata konstaton se është e qartë se parashtruesit e kërkesës nuk i morën parasysh arsyetimet ligjore dhe udhëzimet ligjore të cilat, Prokuroria Themelore dhe Gjykata Themelore i kanë dhënë në vendimet e tyre, dhe me vetë këtë, nuk eliminuan mangësitë procedurale të cilat do t'u mundësonin atyre që përsëri të paraqesin kallëzim penal pranë Prokurorisë Themelore, ose përndryshe, ata nuk filluan procedurën kontestimore para një gjykate kompetente, ku do të diskutoheshin meritat e *“kërkesës”* së tyre në lidhje me pronën në fjalë, për të cilën gjë kishin të drejtë sipas udhëzimit mbi mjetin juridik nga Gjykata Themelore.
53. Prandaj, Gjykata vjen deri te konkludimi i parë, se kanë ekzistuar mundësitë ligjore, të cilat i mundësonin parashtruesve të kërkesës që të vazhdojnë me procedurën gjyqësore, gjë që çon në konkluzionin e dytë se parashtruesit e kërkesës nuk kishin shteruar të gjitha mjetet juridike të parapara me Kushtetutë, Ligj dhe Rregullore të punës, dhe me vetë këtë nuk kanë arritur tek vendimi përfundimtar në lidhje me të drejtat dhe obligimet e tyre. Gjykata rikujton se vendimi përfundimtar është një përgjigje për mjetin e fundit juridik, i cili është efektiv dhe adekuat për të shqyrtuar vendimin e instancës më të ulët, si në aspektin faktik ashtu edhe në atë juridik (shih vendimin në rastin KI134/19, *Dobrica Pucar*, Aktvendim për papranueshmëri, paragrafi 30).
54. Në bazë të asaj që u tha më sipër, Gjykata konstaton se, në të vërtetë, parashtruesit e kërkesës e kanë sjellë vetveten në një situatë procedurale që kërkesëpadia e tyre të mos mund të shqyrtohet në bazë të meritave të saj nga gjykatat e rregullta, për arsye se ata nuk kanë vepruar në pajtim me kërkesat procedurale dhe obligimet ligjore të cilat e bëjnë të mundur nisjen e procedurave para gjykatave kompetente.
55. Gjykata shton, se nuk ka asgjë që pengon parashtruesit e kërkesës që të eliminojnë pengesat procedurale, si ato sipas kallëzimit penal parashtruar Prokurorisë Themelore, ashtu dhe ato për fillimin e procedurës kontestimore para gjykatës kompetente, me çfarë do të krijoheshin mundësitë procedurale për gjykatat e rregullta që në pajtim me nenin 31 në lidhje me nenin 32 të Kushtetutës të marrin parasysh dhe shqyrtojnë të gjitha pretendimet e tyre, si dhe pretendimet ankimore, dhe kështu të vendosin për të drejtën, në pajtim me nenin 46 të Kushtetutës, e që çon në krijimin e një situate ligjore, e cila hap mundësinë që parashtruesit e kërkesës në një moment të caktuar të marrin një vendim përfundimtar në lidhje me pronën në fjalë, për të cilin, nëse ata nuk janë të kënaqur, gjithashtu mund t'i drejtohen Gjykatës Kushtetuese brenda afatit të përcaktuar.

56. Në bazë të gjithë kësaj që u tha më lartë, Gjykata vjen në përfundim se parashtruesit e kërkesës nuk i kanë shteruar të gjitha mjetet juridike të parapara me ligj në lidhje me pronën në fjalë, (shih, ndër të tjera, rastet e Gjykatës Kushtetuese, K107/09, *Demë dhe Besnik Kurbogaj*, Aktvendim për papranueshmëri i 19 majit 2010, paragrafët 28-29, K1178/18, *Bujar Hoti*, Aktvendim për papranueshmëri i 30 janarit 2019, paragrafi 26).
57. Prandaj, kërkesa e parashtruesve është e papranueshme për shqyrtim në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, nenin 47.2 të Ligjit dhe rregullin 39 (1) (b) të Rregullores së punës.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 113, paragrafët 1 dhe 7 të Kushtetutës, nenin 47 të Ligjit dhe rregullin 39 (1) (b) të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 12 shkurt 2020, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Bajram Ljatifi

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Artë Rama-Hajrizi